

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σχεδίου Νόμου "Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας"

Οπως είναι γνωστό η χώρα μας αντιμετωπίζει οξύ δημογραφικό πρόβλημα. Ο δημογραφικοί μας δείκτες παρουσιάζουν αναμφισβήτητα επικίνδυνη και μψη με αποτέλεσμα το δημογραφικό πρόβλημα να είναι ταυτόσημο με ΕΘΝΙΚΟ πρόβλημα της χώρας.

Για το λόγο αυτό συνεκροτήθη ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ για τη μελέτη του δημογραφικού προβλήματος της χώρας η οποία και διετύπωσε συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος, τον Φεβρουάριο του 1993.

Βάσει των προτάσεων αυτών συντάσσεται το παρόν Σχέδιο Νόμου το οποίο κινείται στους εξής άξονες:

- α. Διδεται έμφαση για την περαιτέρω απόκτηση του 3ου παιδιού γι' αυτό και προσδιορίζεται χρονικά η απόκτηση του παιδιού αυτού μετά την 1.1.1994.
- β. Οι ευεργετικές διατάξεις αναφέρονται αποκλειστικά στους Ελληνες γιατί το δημογραφικό είναι θέμα εθνικό.
- γ. Στην απόποιηση του παρόντος σχεδίου νόμου αποτελούν ΠΛΑΙΣΙΟ ΝΟΜΟΥ, δεδομένων ότι το ειδικότερο πεδίο εφαρμογής και ο χρόνος εφαρμογής θα προσδιορισθούν με Π.Δ./τα.
- δ. Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου έχουν ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ δημογραφικό χαρακτήρα και εμμέσως μόνον άπτονται κοινωνικής πολιτικής.
- ε. Στο παρόν σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνονται εξειδικευμένες διατάξεις για την κοινωνική προστασία των πολυτέκνων οικογενειών. Εισηγήσεις της Επιτροπής για κοινωνική προστασία των πολυτέκνων έχουν συμπεριληφθεί σε AD HOC σχέδιο νόμου που αφορά την συμπλήρωση της περιπολυτέκνων νομοθεσίας. Αυτό το σχέδιο νόμου περιπολυτέκνων έχει κυρίως ονοιακό χαρακτήρα και αποσκοπεί στην επιβοήθηση της πολύτεκνης οικογένειας προς αποφυγήν του κοινωνικού της αποκλεισμού λόγω των ιεγάλου αριθμού των μελών της. Έχουν ως εκ τούτου ευρύτερο πεδίο εφαρμογής, είναι περισσότερο ευέλικτες, σε ορισμένες περιπτώσεις ιδιαίτερα εξειδικευμένες και αποσκοπούν, πλήρως των άλλων στην αναμόρφωση και την συμπλήρωση των κειμένων ήδη διατάξεων με

πρόσθετο στόχο την καθιέρωση της ισότητας των φύλων και των παιδιών μέσα στην πολύτεκνη οικογένεια.

Οι διατάξεις αυτού του ξεχωριστού σχεδίου νόμου έμμεσα μόνο βοηθούν στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, πολύ περισσότερο γιατί δεν απευθύνονται μόνο σε Ελληνες γονείς.

Δημογραφικό αποκλειστικά περιεχόμενο, με στόχο την αύξηση του παιδικού τάληθυσμού της χώρας, έχουν μόνον οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου.

- στ. Μερικές διατάξεις του παρόντος Σχεδίου νόμου τελούν σε συνάρτηση με τις οικονομικές αδυναμίες των γονέων.
Ομως η έννοια της αδυναμίας αυτής δεν συμπίπτει με την έννοια της οικονομικής αδυναμίας όπως αυτή καθορίζεται από το ν.δ.57/73. Μπορεί η πολιτεία με π.δ. να ορίσει άλλο όρο οικονομικής αδυναμίας εν όψει των νέων διαστάσεων της οικονομικής αδυναμίας στον καιρό μας. Με την έννοια αυτή οι σχετικές διατάξεις του σχεδίου νόμου είναι καινοτόμες.
- ζ. Κατά κανόνα αμέσως από της δημοσιεύσεως καμία διάταξη δεν έχει ισχύ. Η έναρξη ισχύος και το πεδίο εφαρμογής θα εξαρτάται από τις εκάστοτε οικονομικές δυνατότητες της χώρας. Ομως άπαξ κατ' η πολιτεία έχει εξασφαλίσει τις αναγκαίες πιστώσεις, στο σύνολο τους σχεδόν η εφαρμογή των διατάξεων του σχεδίου νόμου είναι υποχρεωτική. Είναι αυτονόητο ότι το παρόν Σχέδιο νόμου ως ΠΛΑΙΣΙΟ ΝΟΜΟΥ έχει κατά βάσιν μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη εφαρμογή.

Ειδικότερα:

Άρθρο 1

Επέκταση διατάξεων περί πολυτέκνων

Οπως είναι γνωστό με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 1892/1990 χορηγήθηκε ένα αξιώλογο επίδομα για το 3ο παιδί, επίδομα που καταβάλλεται μέχρι της συμπληρωσεως του 3ου έτους της ηλικίας του.

Καίτοι δεν έχει παρέλθει ικανός χρόνος από της εφαρμογής των ως άνω διατάξεων, εν τούτοις φαίνεται ότι μόνο η χορήγηση του ειδικού αυτού επιδόματος δεν αρκεί για να αποφασίσουν οι Ελληνες γονείς να αποκτήσουν το 3ο παιδί.

Χρειάζονται ισχυρότερα κίνητρα και κίνητρα ως τα πλέον ενδεδειγμένα είναι τα προνόμια που αναγνωρίζει εκάστοτε η πολιτεία χάριν των πολυτέκνων οικογενειών περί ων ο Ν. 1910/1944 όπως ετροποποιήθη και

συμπληρώθηκε, αλλά και άλλες εξειδικευμένες υπερ αυτών διατάξεων που καλύπτουν ένα μεγάλο φάσμα της ζωής της πολύτεκνης οικογένειας σήμερα.

Ετοι με τις διατάξεις του άρθρου 1, οι διατάξεις αυτες η ορισμένες εξ αυτών δύναται να επεκτείνονται και στους γονείς που αποκτούν 3ο παιδί μετά την 1/1/1994, όμως με όρους και προϋποθέσεις κ.λ.π που θα ρυθμιστούν με Π.Δ. ενώ οι λεπτομέρειες εφαρμογής του θα ορισθούν με Υπουργική Απόφαση.

Άρθρο 2

Διάρκεια χορηγήσεως επιδόματος 3ου παιδιού

παρ. 1. Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής ορίζεται ότι το επίδομα του 3ου παιδιού που θα αποκτηθεί από Ελληνες γονείς, θα καταβάλλεται μέχρι της συμπλήρωσης του 12ου έτους της ηλικίας του και όχι μόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 3ου έτους όπως προέβλεπε το άρθρο 63 του Ν 1892/90

Τούτο όμως ισχύει μόνο για το τρίτο παιδί που θα γεννηθεί μετά την 1/1/1994.

παρ. 2. Με τις διατάξεις αυτές το επίδομα για το 3ο παιδί που αποκτήθηκε μετά την 1/1/1994 θα αναπροσαρμόζεται το επίδομα του 3ου παιδιού μέχρι να φθάσει στο ύψος των εκάστοτε μηνιαίων αποδοχών του ανειδίκευτου εργάτου.

παρ. 3. Με την παραγράφο αυτή παρέχεται ισχυρό οικονομικό κίνητρο για απόκτηση 4ου παιδιού μετά την 1/1/1994, αφού το επίδομα θα είναι διπλάσιο από το επίδομα του 3ου παιδιού και θα χορηγείται όχι μόνο μέχρι της συμπλήρωσης του 12ου έτους όπως στο 3ο παιδί, αλλά μέχρι του 18ου έτους και αν το παιδί σπουδάζει μέχρι της συμπλήρωσης του 21ου έτους της ηλικίας του.

Για τους γονείς αυτούς και το παιδί τους δεν χρειάζεται να γίνει μνεία για επέκταση των περι πολυτέκνων διατάξεων, γιατί με τις κειμενες ήδη διατάξεις, εφόσον υπάρχουν 4 και πλέον παιδιά, πρόκειται περι πολυτέκνων.

παρ. 4. Με τις διατάξεις αυτές υπάρχει μία ευεργετική ρύθμιση για τους Ελληνες γονείς που αποκτούν 2ο παιδί μετά την 1/1/1994. Για το παιδί αυτό χορηγείται το επίδομα του τρίτου παιδιού που αποκτείται μετά την 1/1/1994, όμως μόνον εφόσον οι γονείς είναι οικονομικά αδύνατοι.

παρ. 5 και 6. Με τις διατάξεις των παραγράφων αυτών, προβλέπεται καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων, το ύψος του επιδόματος, η έναρξη ισχύος κ.λ.π με Π.Δ. ενώ με Υπουργικές Αποφάσεις θα μπορεί να αναπροσαρμόζεται το αναφερόμενο στο άρθρο αυτό επίδομα.

Αρθρο

Κατοικία - Ενοίκιο

Εχει αποδειχθεί ότι ένας ανασχετικός παράγοντας των νέων να κάνουν γάμο και πολύ περισσότερο να αποκτήσουν περισσότερα παιδιά είναι η δυσχέρεια να αποκτήσουν στέγη.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η αντιμετώπιση του προβλήματος "στέγη" για τους Έλληνες γονείς που θα αποκτήσουν 30 παιδιά μετά την 1/1/19994, οι οποίοι όμως είναι οικονομικά αδύνατοι. Οι δυνατότητες που παρέχουν οι διατάξεις αυτές είναι τρεις (3) κατά σειρά προτεραιότητας: χορήγηση κατοικίας, χορήγηση του ποσού που απαιτείται για αγορά από τους ίδιους τους γονείς ή κτίσμα σπιτιού από αιυτούς και αν αυτά δεν είναι δυνατά, χορήγηση επιδόματος για πληρωμή ενοικίου για στέγη.

Είναι εξάλλου αξιόλογες οι διατάξεις αυτές γιατί πέραν των άλλων ομιλούν για πρώτη φορά για επαρκή και κατάλληλη κατοικία. Οι ένοιες αυτές όσο και η έννοια της οικονομικής αδυναμίας και οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις θα καθορίζονται με Π.Δ/τα.

Αρθρο 4

Επίδομα σπουδών

Είναι γνωστόν ότι οι νέοι αναβάλλουν ή αποφεύγουν την τέλεση γάμου όταν είναι σπουδαστές για τον κυριώτερο λόγο ότι είναι δυσβάστακτα τα έξοδα γάμου όταν συντρέχουν με έξοδα σπουδών, ενώ νέοι γονείς με ανήλικα παιδιά επιφορτισμένοι ήδη με το βάρος γάμου δεν μπορούν να επιφορτισθούν περαιτέρω με έξοδα σπουδών.

Οι διατάξεις αυτές διευκολύνουν και δίνουν κίνητρο στους νέους γονείς σπουδαστές να αποκτήσουν 30 παιδιά αφού καθόλο τον χρόνο των σπουδών τους εκτός των ευεργετημάτων που τους χορηγεί ο παρών νόμος θα εισπράττουν και ένα αξιόλογο ποσό σπουδών. Οι όροι και οι προϋποθέσεις όμως, θα καθορισθούν με Π.Δ, ενώ με υπουργική απόφαση θα προσδιορίζεται το ύψος του επιδόματος.

Αρθρο 5

Φοιτητικές Εστίες

Οι διατάξεις αυτές δίδουν κατ' απόλυτη προτεραιότητα δικαιώμα στέγης σε φοιτητικές Εστίες σε γονείς σπουδαστές με 3 ανήλικα παιδιά που είναι οικονομικά αδύνατοι κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με υπουργική απόφαση.

Αρθρο 6

Μετάθεση συνυπηρέτηση

Οι διατάξεις αυτές δίδουν την απόλυτη προτεραιότητα για συνυπηρέτηση συζύγων - γονέων 3 τουλάχιστον ανηλίκων παιδιών ή μετάθεση αυτών στον τόπο που έχουν τα οικονομικά τους συμφέροντα όπως π.χ. εκεί που υπάρχει ιδιόκτητη κατοικία ή οικογενειακή επιχείρηση κ.λπ. κατά ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ/γμα

Αρθρο 7

Αφορολόγητο εισόδημα

Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ειδικές φορολογικές απαλλαγές σε γονείς με 3 ή περισσότερα ανήλικα παιδιά με την προϋπόθεση ότι το 3ο εγεννήθη μετά την 1/1/1994 κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ. και Υπουργική απόφαση.

Αρθρο 8

Γόνική άδεια

Παρόμοιες διατάξεις υφίστανται και σήμερα αλλά με τις διατάξεις του παρόντος καθορίζεται μακρότερη διάρκεια δηλαδή τουλάχιστον 2 ετών ενώ το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί από τον ένα ή τον άλλο γονέα.

Το δικαίωμα αυτό αφορά αποκλειστικά το 3ο παιδί που γεννήθηκε μετά την 1.1.94.

Με Π.Δ/γμα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου και το ύψος των αποδοχών.

Αρθρο 9

Ελαχιστο Εισόδημα

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού είναι ιδιαίτερα αξιόλογες και καινοτομες αφού εισάγουν για πρώτη φορά την καθιέρωση του MINIMUM εισοδήματος για τις οικογένειες που οι γονείς είναι άνεργοι και οικονομικά αδύνατοι νηι που έχουν 3 τουλάχιστον ανήλικα παιδιά που το 3ο εγεννήθη μετά την 1.94.

Στις περιπτώσεις αυτές προβλέπεται να καταβάλλεται το μηνιαίο ποσό που είναι ίσο με 15 μηνιαίες αποδοχές του ανειδικεύτου εργάτου.

Οι όροι, προϋποθέσεις και η έναρξη ισχύος, το σύνολο της οικονομικής αδυναμίας και κάθε άλλη λεπτομέρεια ρυθμίζονται με Π.Δ.γμα.

Αρθρο 10

Αμοιβόμενα σεμινάρια

Μετά την ένταξη της χώρας στην EOK και κυρίως τα τελευταία χρόνια πολλά προγράμματα εκπαίδευτικά ή συνεχιζόμενης εκπαίδευσης ή κατάρτισης επαγγελματικής αμοιβόμενα εφαρμόζονται σε όλη τη χώρα.

Σ' αυτά τα προγράμματα θα προτιμώνται κατ' απόλυτη προτεραιότητα γονείς με τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά όπως θα προβλέψει Π.Δ./γμα.

Αρθρο 11

Προγράμματα για νέους αγρότες

Είναι γνωστό ότι η Ελληνική Επαρχία έχει απογυμνωθεί από νέους. Οι αγροτικές και ημιαστικές περιοχές έχουν πληγεί από το ρίγμα της αστυφύλιας, της εξωτερικής και εσωτερικής μετανάστευσης.

Με τις διατάξεις αυτές το Υπουργείο Γεωργίας καλείται να εκπονήσει και εφαρμόσει μακρόπνοο και αποτελεσματικό σχέδιο δράσης για να κρατήσει τους νέους κοντά στη γη και μάλιστα τους κάτω των 30 ετών που είναι γονείς με 3 τουλάχιστον ανήλικα παιδιά.

Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η έναρξη ισχύος αυτού θα ρυθμιστεί Π.Δ./γμα.

Αρθρο 12

Τεχνιτή γονιμοποίηση

Ο σύγχρονος τρόπος ζωής, το άγχος και πολλές άλλες αιτίες αυξάνουν συνεχώς τα ποσοστά στειρότητας των νέων.

Η τεχνιτή γονιμοποίηση όπως αυτή έχει επιστημονικά γίνει αποδεκτή και θεσμοθετηθεί στη χώρα μας είναι πολλές φορές λύση στο πρόβλημα απόκτησης παιδιών.

Πολλές φορές είναι πολυδάπανη και τα νέα ζευγάρια αδυνατούν να πληρώσουν εξ ίδιων. Η λύση που μένει είναι να καλύπτουν τα έξοδα οι ασφαλιστικοί οργανισμοί όπως άλλωστε σήμερα συμβαίνει στο ΙΚΑ και σε ανασφαλιστους να τα καλύπτει το Κράτος.

Τούτο το θέμα ρυθμίζουν οι διατάξεις του αρθρου αυτού κατά τα ειδικότερα που θα προβλεφθούν με Π.Δ/γμα.

Άρθρο 13

Ημερήσια φύλαξη βρεφών και νηπίων

Ενας βασικός ανασχετικός παράγων για την απόκτηση παιδιών από νέους γονείς είναι η δυσχέρεια εξεύρεσης τρόπων φύλαξης αυτών κατά τον χρόνο της εργασίας των γονέων και δη της μητέρων.

Εξάλλου η ανεπάρκεια των Παιδικών Σταθμών είναι γνωστή. Γίνονται προσπάθειες αυξήσεως συνεχώς των αριθμών τους και εισήχθησαν νέα προγράμματα όπως το πρόγραμμα ΜΗΔΑ (φύλαξη παιδιών από Μητέρες) όμως το πρόβλημα εξακολουθεί να υπάρχει. Είναι απαραίτητη η πλήρης καταγραφή των αναγκών και ο προγραμματισμός πλήρους καλύψεως των αναγκών μέσα σε μια 10ετία, ενώ το 30 παιδί από 1/1/1995 εισάγεται ως υπεράριθμο σε Κρατικούς Παιδικούς και Νηπιακούς Σταθμούς.

Άρθρο 14

Το άρθρο αυτό αναφέρεται σε εξυπηρετήσεις των στρατευμένων γονέων ή παιδιών γονέων με 3 παιδιά.

Άρθρο 15

Ομογενείς Πόντιοι και πολιτικοί πρόσφυγες

Το άρθρο αυτό αναφέρεται σε εξειδικευμένα προγράμματα για τους Πόντιους και τους Γιολιτικούς πρόσφυγες και κυρίως αυτών που έχουν 3 τουλάχιστον παιδιά.

Αρθρο 16

Απογραφή οικογενειών

Οι διατάξεις αυτές είναι καθοριστικές αφού για πρώτη φορά νόμος υποχρεώνει για απογραφή της ελληνικής οικογένειας.

Η έλλειψη πλήρους απογραφής και καταγραφής των προβλημάτων της ελληνικής οικογένειας δυσχεραίνει μια αποτελεσματική και ενδεδειγμένη οικογενειακή πολιτική.

Την υποχρέωση αυτή επωμίζεται το ΥΠΕΘΟ το ΥΠ.ΥΓ.ΠΡ.Κ.Α και η Σ.Υ.Ε. κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ/γμα.

Αρθρο 17

Καταπολέμηση ανεργίας

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εισάγουν την υποχρέωση των δύο κατ' εξοχήν αρμοδίων Υπουργείων να συντάξουν μέσα σε τακτή προθεσμία ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης της ανεργίας των νέων με απόλυτη προτεραιότητα των νέων γονέων με 3 ανήλικα παιδιά.

Αρθρο 18

Αποφυγή οδικών ατυχημάτων

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τα δύο συναρμόδια Υπουργεία Συγκοινωνιών και ΠΕΧΩΔΕ οφείλουν να εκπονήσουν μέσα σε 5 χρόνια πλήρες πρόγραμμα για να σταματήσει η θυσία αίματος των νέων στην άσφαλτο και η αφαίμαξη του ελληνικού πληθυσμού από τα παιδιά του αφού είναι γνωστό ότι κάθε Σάββατο - Κύριακο θρηνούμε νεκρούς, κυρίως νέους, σαν να έχουμε πόλεμο.

Αρθρο 19

Προγεννητικός έλεγχος

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εισάγουν τον υποχρεωτικό προγεννητικό έλεγχο της εγγύου σε τακτά χρονικά διαστήματα για να διασφαλισθεί η υγεία αυτών και των κυοφορούμενων και να αποφευχθούν οι ανεπιθύμητες αποβολές, κατά τα ειδικότερα οριζόμενο με Π. Δ/γμα.

Αρθρο 20

Δραστηριότητες της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας

Οπως είναι γνωστό η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία έχει έμπρακτα αποδείξει ότι ευρίσκεται στο πλευρό της Ελληνικής Οικογένειας. Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου η ως άνω Εκκλησία δραστηριοποιείται περαιτέρω για μία πιο ουσιαστική στήριξη των οικογενειών με 3 τουλάχιστον αντίλικα παιδιά.

Αρθρο 21

Αποϊδρυματοποίηση απροστατεύτων ανηλίκων

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού είναι ιδιαιτέρας σημασίας αφού θα οδηγήσουν στην σταδιακή αλλάζ πλήρη αποϊδρυματοποίηση των απροστατεύτων και εγκαταλελευμμένων παιδιών προωθώντας τα σε υιοθεσία ή ανάδοχο οικογένεια τηρουμένων βέβαια των κειμένων διατάξεων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ/γμα.

Αρθρα 22 και 23

Τα αρθρά αυτά αναφέροντα στη σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Οικογένειας, Ινστιτούτο Δημογραφικών Μελετών και Ειδική Γραμματεία στο ΥΠΕΘΟ.

Αρθρο 24

Σταδιακές εφαρμογές

Με τις διατάξεις αυτές παρέχεται ευχέρεια να εφαρμοσθούν ορισμένες διατάξεις είτε σε όλη την επικράτεια ή σταδιακά κατά περιφέρειες.

Αρθρο 25

Αναφέρεται στην έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

"Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας".

Αρθρο 1

Επέκταση ευεργετημάτων

1. Σε Ελληνες γονείς που αποκτούν 30 ζών τέκνο μετά την 1/1 /1994 δύναται να επεκτείνονται ισχύουσες εκάστοτε ευεργετικές περί πολυτέκνων διατάξεις κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ/τα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,^{οικονομικών} και τυχόν άλλου συναρμόδιου Υπουργού.
2. Με τα Π/Δγματα αυτά καθορίζονται ιδία οι Όροι, οι προϋποθέσεις οι διαδικασίες και η έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου.
3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Αρθρο 2

Διάρκεια χορηγήσεως επιδόματος 3ου παιδιού

1. Το επίδομα για το 3ο παιδί που προβλέπεται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 1892/1990 καταβάλλεται μέχρι συμπληρώσεως του 12ου έτους της ηλικίας αυτού.
2. Το ύψος του επιδόματος της προηγούμενης παραγράφου αναπροσαρμόζεται σταδιακά μέχρις ότου εξομοιωθεί με το ύψος των μηνιαίων αποδοχών του ανειδίκευτου εργάτου.
3. Σε Ελληνες γονείς που έχουν τουλάχιστον τρία παιδιά και για κάθε παιδί πέραν του 3ου παιδιού που θα γεννηθεί μετά την 1/ /1994 χορηγείται επίδομα διπλάσιο από το επίδομα του 3ου παιδιού μέχρι στην πληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας του ή του 21ου έτους εάν είναι σπουδαστής.
4. Σε Ελληνες γονείς οικονομικά αδύνατοι που αποκλείονται δεύτερο παιδί μετά την 1/1/1994 δύναται να χορηγείται το επίδομα του 3ου παιδιού μέχρι της συμπληρώσεως του 12ου έτους της ηλικίας του.
5. Με Π/Δγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται ιδία οι Όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, ο φορέας καταβολής του επιδόματος και η έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου.

6. Με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωσιν αρμοδίου Υπουργού ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου και το ύψος ως και η αναπροσαρμογή του επιδόματος που αναφέρεται στη παρ. 2 παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3

Κατοικία - Ενοίκιο

- Σε Ελληνες γονείς που αποκτούν 3ο παιδί μετά την 1/1/1994 και που είναι οικονομικά αδύνατοι χορηγείται από τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας επαρκής και κατάλληλη κατοικία δωρεάν. Με Π.Δ./γμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τυχόν άλλου συναρμοδίου Υπουργού καθορίζονται όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του παρόντος, το ύψος του εισοδήματος που θα πρέπει να μην υπερβαίνουν οι ενδιαφερόμενοι για να κριθούν οικονομικά αδύνατοι, η έννοια της επαρκούς και καταλλήλου κατοικίας και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της παρανότης παραγράφου.
- Εάν η χορήγηση της κατοικίας στους ανωτέρω είναι δυσχερής χορηγείται σ' αυτούς το αντίστοιχο ποσό για την αγορά ή ανέγερση επαρκούς και καταλλήλου κατοικίας επιδυτείται ή το ενοίκιο για μισθωση κατοικίας. Με Π.Δ./γματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, ΠΕΧΩΔΕ και Οικονομικών καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η ισχύς της παραγράφου, η έναρξη και το ύψος του προηγουμένου ποσού για αγορά κατοικίας ή το ύψος του ενοικίου δυνάμενο να αναπροσαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο.

Άρθρο 4

Επίδομα σπουδών

- Σε οικονομικά αδύνατους Ελληνες σπουδαστές ΑΕΙ ή ΤΕΙ ή ισοτίμων αυτών Σχολών της ημεδαπής που είναι γονείς τριών τουλάχιστον ανηλίκων παιδιών και που απέκτησαν το 3ο παιδί μετά την 1/1/1994, χορηγείται επίδομα σπουδών καθόλο το διάστημα των σπουδών τους.
- Με Π.Δ./γμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, η έναρξη ισχύος και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Με κοινή απόφαση του αυτού ως άνω Υπουργού και του Υπουργού των Οικονομικών καθορίζεται το ύψος του χορηγουμένου επιδόματος σπουδών, δυνάμενο να αναπροσαρμόζεται με την αυτή διαδικασία.

Αρθρο 5

Φοιτητική Εστία

Οι γονείς του προηγουμένου άρθρου που είναι οικονομικά αδύνατοι δικαιούνται κατά απόλυτη προτεραιότητα στέγησ σε Φοιτητικές Εστίες κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αρθρο 6

Μετάθεση - Συνυπηρέτηση

Ελληνες γονείς με τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά εκ των οποίων το 3ο παιδί απεκτήθει μετά την 1/1/1994, υπάλληλοι του δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα δικαιούνται κατά απόλυτη προτεραιότητα μετάθεσης σε υπηρεσίες του τόπου των ειδικοτέρων οικονομικών τους συμφερόντων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ./γμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, προτιμούμενοι ωστάτως για συμπλοέτηση. Με το ως άνω δ./γμα ορίζεται και η έναρξη ισχύος του παρόντος.

Αρθρο 7

Αφορολόγητο εισόδημα

1. Ελληνες γονείς με τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά, των οποίων το 3ο απεκτήθει μετά την 1/1/1994 δικαιούνται αφορολογήτου εισοδήματος μέχρι 3.000.000 δρχ., που αυξάνεται κατά 600.000 δρχ. γιά κάθε επί πλέον παιδί.
2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις, η έναρξη ισχύος, η διαδικασία καθώς και οι σχετικές λεπτομέρειες οριζούνται με Π.Δ./γμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών.
3. Με απόφαση του αυτού ως άνω Υπουργού που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως δύναται να αναπροσαρμόζονται τα ποσά που αναφέρονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Αρθρο 8

Γονική Αδεια

1. Ελληνες γονείς με 3 τουλάχιστον ανήλικα παιδιά εκ των οποίων το 3ο εγεννήθηκε μετά την 1/1/1994 δικαιούνται άδειας απουσίας εκ της εργασίας

- τους μετ' αποδοχών και για χρονικό διάστημα δύο (2) τουλάχιστον ετών από τον τοκετό.
2. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εργασίας, Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και τυχόν άλλου συναρμοδίου Υπουργού ωθούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία ή έναρξη ισχύος τού ύψος των αποδοχών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Αρθρο 9

Ελάχιστο Εισόδημα

1. Σε Ελληνες γονείς με τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά, των οποίων το 30 εγεννήθη μετά την 1/1/1994, οικονομικά αδύνατους και άνεργους καταβάλλεται το ποσόν των μηνιαίων αποδοχών του ανειδίκευτου εργάτου.
2. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τυχόν άλλου συναρμοδίου Υπουργού, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και η έναρξη ισχύος, η έννοια της οικονομικής αδυναμίας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Αρθρο 10

Αρχείο για την ανάρτηση

1. Ανεργοί και οικονομικά αδύνατοι Ελληνες γονείς με τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά, των οποίων το 30 εγεννήθη μετά την 1/1/1994, δικαιούνται συμμετοχής κατά απόλυτη προτεραιότητα σε σεμινάρια ή άλλα αμοιβόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα.
2. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού ωθούνται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, η έναρξη ισχύος και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Αρθρο 11

Προγράμματα για νέους αγρότες

1. Το Υπουργείο Γεωργίας εκπονεί ειδικά προγράμματα για Ελληνες νέους αγρότες ηλικίας μέχρι 30 ετών γονείς τριών ανήλικων παιδιών των οποίων το 30 εγεννήθη μετά την 1/1/1994.

2. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Γεωργίας, υιοθετίζονται οι όροι οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, η έναρξη ισχύος, το εξειδικευμένο πρόγραμμα και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος.

Αρθρο 12

Τεχνική γονιμοποίηση

1. Ο ασφαλιστικός φορέας του εργαζομένου και επί μη ασφαλιζομένου το Δημόσιο καλύπτει όλες τις δαπάνες τεχνιτής γονιμοποιήσεως σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
2. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών και του κατά περιπτώση συναρμόδιου Υπουργού υιοθετίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, η έναρξη ισχύος, οι περιπτώσεις τεχνιτής γονιμοποιήσεως ως και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Αρθρο 13

Ημερήσια φύλαξη βρεφών και νηπίων

1. Το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εντός 1 έτων από της δημοσιεύσεως του παρόντος θα απογράψει ως αναγκες της χώρας στον τομέα της ημερήσιας φύλαξης βρεφών και νηπίων εργαζομένων για να προγραμματίσει σταδιακά και ιδρύσει εντός της αυτής προθεσμίας παιδικούς και βρεφονηπιακούς Σταθμούς ή άλλες μορφές ημερήσιας φύλαξης βρεφών και νηπίων όπως το πρόγραμμα ΜΗΔΑ ή και άλλα μέτρα και προγράμματα για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του λαού.
2. Με Π.Δ. εκδιδόμενο με πρόταση των Υπουργών Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών και Προεδρίας της Κυβέρνησης εντός 2 έτων από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου καθορίζεται ο πλήρης προγραμματισμός και η σταδιακή υλοποίηση των διατάξεων του παρόντος.
3. Από την 1/1/1995 το 30 παιδί που απεκτήθη από Ελληνες εργαζομένους γονείς μετά την 1/1/1994 εισάγεται ως υπεράριθμο σε Κρατικούς Παιδικούς ή Βρεφονηπιακούς Σταθμούς του στενότερου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αρθρο 14

Στρατιωτική Θητεία

Το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης λαμβάνει μέτρα για τους στρατευμένους πατέρες τριών (3) τέκνων το οποίο εγενήθη μετά την 1/1/94 ως και για τους στρατευμένους, οι οποίοι ανήκουν σε οικογένεια με τρία παιδιά, ειτάσσοντας αυτούς και στις ισχύουσες διατάξεις περί απαλλάγης από την υποχρέωση στρατευσης και μεριμνά για την τοποθέτηση ή μετάθεσή τους, στόν τόπο των οικογενειακό ή και οικονομικών συμφερόντων τους.

Αρθρο 15

Ομογενείς Πόντιοι, Πολιτικοί Πρόσφυγες

1. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας εκπονεί ειδικά εθνικά προγράμματα για τους ποντίους ομογενείς και των πολιτικούς πρόσφυγες κυρίως γονείς με τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά προς αποφυγή του κοινωνικού τους αποκλεισμού και κυρίως προγράμματα αποκατάστασης των εγκατεστημένων στις αγροτικές και ημιαστικές περιοχές των προβληματικών περιοχών της χώρας κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού. Με το ίδιο Π.Δ. κατατέθεται το πρόγραμμα για τους παρόντος.
2. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εφαρμόζει για τους ποιοναπεθέντες ειδικά προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας κατά παραειδικότητα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Αρθρο 16

Απογραφή Οικογενειών

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας Προνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία υποχρεούνται όπως εντός 5 ετών από της δημοσιεύσεως του παρόντος να προσθίουν στην πλήρη απογραφή της ελληνικής οικογένειας και κυρίως σε ότι αφυγά τη δομή, τη μορφή της, την σύνθεσή της, το εισόδημα και τους συνεισφέροντες σ' αυτό, τα εξειδικευμένα προβλήματα αυτής κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ. που εκδίδονται με πρόταση των ανωτέρω Υπουργών.

Αρθρο 17

Καταπολέμηση ανεργίας

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας οφείλει εντός 5 ετών από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου να συντάξει ειδικό πρόγραμμα δράσης για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων γενικά και ειδικότερα της ανεργίας των νέων ελλήνων γονέων με τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση των ως άνω Υπουργών.

Αρθρο 18

Αποφυγή οδικών ατυχημάτων

Τα Υπουργεία ΥΠΕΧΩΔΕ, Συγκοινωνιών και Δημόσιας Τάξης εντός 5 ετών από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου οφείλουν να συντάξουν ένα πλήρες πρόγραμμα δράσης για την αποφυγή των θανατηφόρων οδικών ατυχημάτων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση των ανωτέρω Υπουργών.

Αρθρο 19

Προγεννητικός έλεγχος

2. Για την καταβολή οποιουδήποτε επιδόματος εξ οποιασδήποτε πηγής σε έγγυο, δέον να προσκομίζεται υπ' αυτής ιατρική βεβαίωση, ότι έγινε εξέταση αυτής μετά την συμπλήρωση του 3ου, 5ου και 7ου μηνός της κύησης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αρθρο 20

Δραστηριότητες της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας

1. Η Εκκλησία της Ελλάδας παρέχει κάθε μορφής βοήθεια σε Ελληνες γονείς, οικονομικά αδύνατους με προτεραιότητα σ' αυτούς που έχουν τρία τουλάχιστον ανήλικα παιδιά και κυρίως:

- α Χρηγεί οικονομική ενίσχυση σ' αυτούς για την αντιμετώπιση της συγκαταστήσεως.
  - β Παραχωρεί ακίνητά της προς στέγαση των οικογενειών αυτών διορεάν.
  - γ Προσλαμβάνει κατά απόλυτον προτεραιότητα στις διάφορες υπηρεσίες και τους Οργανισμούς της τους ανωτέρω γονείς
  - δ Παραχωρεί γεωργικές εκτάσεις σε ακτήμονες γονείς από την εκκλησιαστική και μοναστηριακή της περιουσία.
2. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και η έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 21

Αποιδρυματοποίηση απροστατεύτων ανήλικων

1. Μέσα σε δύο χρόνια από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου, απροστάτευτοι ανήλικοι που περιθάλπονται σε κάθε μορφής ίδρυμα πρέπει με μέριμνα και ευθύνη των Διοικήσεων των φορέων αυτών να προωθηθούν προς υιοθεσία ή τοποθετηση προσωρινά σε ανάδοχο οικογένεια. Εξαιρέσεις μόνο με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση των ανωτέρω φορέων επιτρέπονται.
2. Πρόεδρος και μέλη Διοικήσεων των ως άνω φορέων, παραβιάζοντες τις διατάξεις του νόμου, υπέχουν ποινικής ευθύνης κατά τις διατάξεις του ποινικού κώδικα και πρόστιμο 5.000.000 δρχ. εισπραττόμενο υπέρ του λογ/μού Α' Κοινωνικών βοηθεών του ν.δ. 57/1973 (ΦΕΚ 149/73).
3. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 22

Εθνικό Συμβούλιο Οικογένειας

1. Συγιστάται Εθνικό Συμβούλιο Οικογένειας υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται η σύνθεση, η συγκρότηση, η λειτουργία και το έργο αυτού. Η γνώμη του Συμβουλίου αυτού είναι δεσμευτική.

Αρθρο 23

Ινστιτούτο Δημογραφικών μελετών

1. Συνιστάται Ινστιτούτο δημογραφικών μελετών και ερευνών (ΙΔΜΕ) υπό την κοινήν εποπτείαν και έλεγχο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Υπουργείου Υγείας Πρόδονοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
2. Το ΙΔΜΕ συντονίζει τις μελέτες που αφορούν την εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας.
3. Το ΙΔΜΕ στελεχώνεται με επιστημονικό προσωπικό και κυρίως Δημογράφους, Οικονομολόγους, Κοινωνιολόγους, Στατιστικολόγους, Ιατρούς, ειδικευμένους επιστημονες στην πληροφορική, την γεροντολογία και στην ανάπτυξη του Αστικού και Περιφερειακού Σχεδιασμού.
4. Με Π.Δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση των ως άνω Υπουργών καθορίζεται ο οργανισμός λειτουργίας αυτού, η σύνθεση του προσωπικού του, οι υπηρεσίες που θα το απαρτίζουν, οι πόροι του, το επί μέρους έργο αυτού και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Αρθρο 24

Σύσταση Ειδικής Γραμματείας

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας θα απονεμηθεί η προκαταβολή της δημογραφικής πολιτικής της χώρας.
2. Η ανωτέρω υπηρεσία λειτουργεί υπό μορφή επιτροπής Εποικιστών, κατα τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ/γμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Αρθρο 25

Σταδιακή εφαρμογή

Οι διατάξεις των άρθρων 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13 παρ. 3,14,15,17 και 20 δύνανται να εφαρμόζονται είτε εξ ολοκλήρου σε όλη τη χώρα είτε σταδιακά κατά νομαρχιακές περιφέρειες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με Π.Δ/τα εκδιδόμενα κατά τις επιμέρους ως άνω διατάξεις.

Άρθρο 26

Ισχύς.

Η έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου αρχίζει από της δημοσιεύσεώς του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν αλλως ορίζεται εκ τις επι μέρους διατάξεις αυτού.

Αθήνα Ιούνιος 1993.

